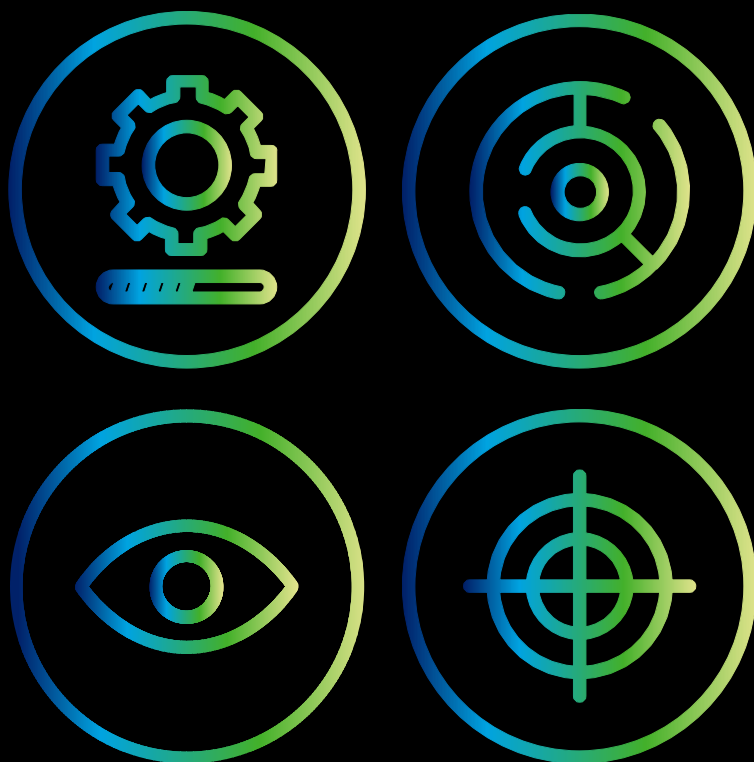


Deloitte.



dReport: Březen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.



Daně



**Dotace
a investiční
pobídky**

dReport: Březen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.



Změny ve zdanění příjmů ze zaměstnaneckých akciových plánů budou pravděpodobně platit od 1. dubna

Senát dne 26. února 2025 schválil návrh zákona, který z aktuálně povinného režimu odloženého zdanění příjmů ze zaměstnaneckých akciových plánů učiní režim volitelný. Jelikož prezident nestihl zákon podepsat do 28. února 2025, budou příslušné změny účinné pravděpodobně od 1. dubna 2025.

O těchto očekávaných změnách jsme vás již informovali v [našem článku](#), avšak v rámci 3. čtení v Poslanecké sněmovně došlo k dodatečné změně v přechodných ustanoveních týkajících se zdanění příjmů za rok 2024. Pokud chtějí zaměstnavatelé, kteří jsou v pozici plátce daně u těchto příjmů, udržet příjmy roku 2024 v režimu odložení, musí je včas přihlásit do režimu odloženého zdanění, jinak budou podléhat zdanění ve druhém měsíci po účinnosti novely, tzn. pravděpodobně v květnu 2025. Obdobně by se u příjmů zdaňovaných prostřednictvím daňového přiznání mělo v případě, že nebude zaměstnavatelem dodatečně oznámen záměr pokračovat v odloženém režimu, jednat o příjmy roku 2025.

Znění těchto přechodných ustanovení považujeme v kombinaci s promeškáním termínu účinnosti novely od 1. ledna 2024 za problematické a očekáváme, zda z tohoto důvodu MPSV a/nebo finanční správa nevydají v nejbližších týdnech či měsících informaci, že nebudou při kontrolách usilovat o doměření daně a pojistného za rok 2025, pokud ke zdanění a zpojistnění příjmů došlo již v roce 2024.

O dalším vývoji vás budeme informovat.

Jana Osecká
josecka@deloittece.com

Jan Starý
jstary@deloittece.com



Přehled novinek

Aktivity daňové správy

Generální finanční ředitelství (GFŘ) vydalo pokyn č. D-67 k promíjení příslušenství daně, který nabyl účinnosti 1. 3. 2025. Pokyn obsahuje podrobné podmínky a postupy týkající se promíjení pokut, penále a úroků. Pokyn mimo jiné určuje, že pokud daňový subjekt podá daňové přiznání opožděně, ovšem bez předchozí výzvy správce daně, je možné prominout až 50 % z celkové částky vyměřené pokuty. To je dle našeho názoru novinkou v přístupu GFŘ k promíjení pokut.

Nejbližší Koordinační výbor GFŘ a Komory daňových poradců ČR se bude zabývat příspěvky týkajícími se vystavování daňových dokladů od 1. ledna 2025 na základě § 28 odst. 10 zákona o DPH a otázkou sazby daně u dodání jednotky, která nezahrnuje jiný prostor než prostor pro sociální bydlení a která není dokončená. Rovněž se očekává projednání odloženého příspěvku týkajícího se posouzení náhrady škody za odcizené zboží z pohledu DPH, který byl v minulosti odložen. Projednání těchto příspěvků by mělo proběhnout na konci dubna 2025.

Judikatura SDEU

Ve věci **C-640/23 Greentech SA** Soudní dvůr posuzoval nárok na odpočet daně u neoprávněně fakturované DPH. Mezi spojenými osobami došlo k převodu výrobního vybavení, dodavatel odvedl DPH a kupující si nárokoval odpočet daně. Správce daně však určil, že transakce vůbec nepodléhala DPH, neboť šlo o převod části závodu, a nárok na odpočet odmítl. Soudní dvůr určil, že odepřít odpočet daně skutečně lze, a to i kdyby již neměl dodavatel možnost zdanění opravit a příjemce plnění od něj již

nemohl zaplacenou DPH získat zpět. Musí však být kupujícímu umožněno požádat přímo správce daně o vrácení bezdůvodně účtované DPH. Tento pohled odpovídá starší judikatuře Soudního dvora a domníváme se proto, že daný případ by neměl mít vliv na praxi v ČR.

Ve stanovisku ve věci **C-808/23 Högkullen** generální advokát Soudního dvora EU posuzoval určení základu daně u služeb mezi spřízněnými osobami. Holdingová společnost účtovala svým dceřiným společnostem poplatky za poskytované služby, které nepokrývaly všechny její náklady. Z výše těchto poplatků odváděná DPH přitom nárokovala odpočty daně z celkových zdanitelných nákladů. Správce daně však doměřil DPH na výstupu, neboť stanovil základ daně na úrovni celkových nákladů holdingu. Generální advokát tuto situaci posoudil tak, že pro tyto služby by měl být základ daně stanoven na úrovni ceny obvyklé, pokud je to možné. V případech, kdy to možné není, je přístup správce daně akceptovatelný, avšak s určitým omezením (týkajícím se například zahrnutí jen části výdajů na dlouhodobé investice).

Tomáš Brandejs
tbrandejs@deloittece.com



Krátce z mezinárodního zdanění

SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍMU ZDANĚNÍ

Nová **smlouva o zamezení dvojímu zdanění mezi Českou republikou a Černou Horou** vstoupila v platnost 30. ledna 2025. Smlouva bude uplatňována v oblasti srážkových daní z příjmů vyplácených nebo připisovaných od 1. ledna 2026 a později. Pro ostatní daně z příjmů se bude vztahovat na příjmy týkající se zdaňovacích období začínajících 1. ledna 2026. Tato smlouva ve vztahu k Černé Hoře nahradí dosavadní smlouvu o zamezení dvojímu zdanění, uzavřenou mezi Českou republikou, Srbskem a Černou Horou v roce 2004. Tato původní smlouva bude nadále prováděna pouze ve vztahu k Srbsku.

V únoru proběhlo první kolo jednání o nové smlouvě o zamezení dvojímu zdanění mezi **Českou republikou a Gabonem**. Toto bilaterální jednání bylo obnoveno po více než 10 letech a připravuje se aktualizace dříve diskutovaného textu smlouvy.

EVROPSKÁ UNIE

Seznam nespolupracujících jurisdikcí zůstává nezměněn

Rada pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) rozhodla, že dosavadní seznam nespolupracujících jurisdikcí v daňové oblasti zůstává nezměněn. Aktuální seznam nespolupracujících jurisdikcí je dostupný [zde](#).

Legislativní vývoj u modifikace směrnice DAC 9

Plénum Evropského parlamentu přijalo stanovisko k novelizaci směrnice o správní spolupráci v oblasti daní („DAC 9“). Cílem novelizace je zjednodušení procesu reportovací povinnosti a snížení administrativní zátěže daňových poplatníků z nadnárodních společností na základě směrnice o minimálním zdanění („Pill 2“).

S ohledem na technickou povahu návrhu DAC 9 a naléhavost přijetí této novelizace schválil Evropský parlament stanovisko, v němž nejsou žádné pozměňovací návrhy.

Program Evropské komise v daňové oblasti pro rok 2025

Evropská komise představila pracovní program pro rok 2025 s názvem **„Společně vpřed: odvážnější, jednodušší a rychlejší Unie“**.

V oblasti přímého zdanění Komise plánuje:

- *dokončení hodnocení směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD)*; stažení návrhu novelizace směrnice o společném systému zdanění úrokových a licenčních poplatků mezi propojenými společnostmi z členských států EU a návrhu směrnice o spolupráci v daňové oblasti (tento návrh byl označen za zastaralý a bude připraven zcela nový návrh);

- ponechat v legislativním procesu novelizaci *směrnice DAC 9* (výměna informací v daňové oblasti), dále stojí za zmínku *směrnice BEFIT* (společný systém pro výpočet základu daně u velkých skupin společností v rámci EU), *DEBRA* (daňové zvýhodnění pro financování skrze vlastní kapitál společností), *Unshell* (pravidla pro zabránění zneužívání tzv. „schránkových“ společností pro daňové účely) a dále směrnice týkající se *společného systému daně z digitálních služeb a výměny informací v oblasti daně z finančních transakcí*.

Pracovní program je doplněn prohlášením o implementaci a zjednodušení, které stanovuje, jak Komise plánuje snížit administrativní zátěž a zjednodušit pravidla EU. Není však uveden žádný konkrétní plán týkající se přímého zdanění. Bližší informace naleznete na [našem webu](#).

DALŠÍ MEZINÁRODNÍ NOVINKY

OECD navrhuje změny ve zdanění kapitálových zisků

Nedávná [zpráva OECD](#) upozorňuje na nerovnosti v současném systému zdanění kapitálových zisků v členských státech. Nižší sazby či daňová osvobození kapitálových zisků oproti běžným příjmům podle zprávy zvýhodňují majetnější osoby, podporují daňovou optimalizaci a omezují příjmy státních rozpočtů. Zvláštní daňové úlevy pro nemovitosti navíc jen minimálně zvyšují dostupnost bydlení a mohou naopak vést k nežádoucímu zvyšování cen na reálném trhu.

OECD proto zkoumá alternativní přístupy, například zdanění kapitálových zisků již při jejich vzniku, zavedení odloženého zdanění či považování zisku za realizovaný za určitých okolností, jako je úmrtí nebo emigrace. V následujících měsících bude OECD pokračovat ve sběru dat, hodnotit možné reformy a analyzovat, jak kapitálové zdanění ovlivňuje ostatní daňové systémy, včetně daní z příjmů firem a majetkových daní.

Catherine Slavičková
cslavickova@deloittece.com

Tereza Šímová
tsimova@deloittece.com



Omezení udělování státního občanství České republiky pro občany Ruské federace

Novela zákona Lex Ukrajina VII výrazně omezila možnost získání českého občanství pro občany Ruské federace starší 15 let, a to minimálně do konce března 2026. V tomto článku se podíváme na hlavní všeobecné aspekty udělování českého občanství a poté se zaměříme na to, v čem spožívá omezení pro občany Ruské federace.

Státní občanství České republiky

Problematika státního občanství je upravena zákonem č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky. Obecně platí, že cizinec může získat české státní občanství, pokud má udělen trvalý pobyt alespoň 5 let nebo se celkově oprávněně na území ČR zdržuje alespoň 10 let nepřetržitě. Nově tento zákon zcela opouští princip jediného státního občanství a přiklání se k možnosti existence dvojího či vícero státního občanství pro občany České republiky. To znamená, že se cizinci, kteří žádají o české státní občanství, nemusí vzdávat toho původního a i v budoucnu mohou žádat o občanství dalších států.

Toto ustanovení přináší řadu výhod, především to, že nositelé dvojího občanství, jejichž jedno občanství náleží státu mimo EU, mohou po získání českého pasu využívat možnosti volného pohybu a pobytu v členských státech Evropské unie, protože občanství ČR automaticky znamená i občanství EU. Dále pak mohou mít širší možnosti na pracovním trhu v rámci Evropské unie a snadnější cestování díky možnosti využití pasu toho státu, který má méně přísné vízové podmínky.

Zde bychom rádi podotkli, že cizinec s povoleným trvalým pobytem na území ČR má již většinu práv jako občan ČR – může svobodně pracovat, podnikat, být účasten na systému veřejného zdravotního pojištění nebo čerpat sociální výhody. Hlavní rozdíly mezi trvalým pobytem cizince a udělením státního občanství ČR spočívá tedy především v získání aktivního a pasivního volebního práva – občan ČR může hlasovat ve volbách na všech úrovních (obec, kraj, Parlament, volba prezidenta), stejně tak může ve volbách kandidovat. Dále pak občan ČR nemůže být vyhoštěn a nemůže mu být odepřen vstup na území.

Dvojí občanství však může přinášet i problémy, zejména v otázkách diplomatické ochrany. Bipolita (osoba s dvojím občanstvím) může být považován za občana více států, přičemž každý stát má právo odmítnout diplomatický zásah ve prospěch bipolity, pokud ho už provedl jiný stát. Další komplikace mohou nastat v otázce povinné vojenské služby, kterou mohou vyžadovat oba státy.

Ačkoli český právní řád umožňuje dvojí občanství, vztahuje se tato legalita pouze na výkon českého občanství. Jak je nahlíženo na dvojí občanství v případě jiných států, záleží výhradně na jejich právním řádu. Některé země neuznávají dvojí občanství vůbec nebo jen za velmi omezených podmínek. Česká republika neoznamuje jiným státům, že bylo jejich občanům uděleno státní občanství ČR, některé státy však automaticky ruší své občanství svým občanům při nabytí občanství jiného.

Lex Ukrajina VII a omezení pro občany Ruské federace

Jak už nastiňuje nadpis tohoto článku, novela zákona Lex Ukrajina VII výrazně omezila možnosti získání českého občanství pro občany Ruské federace, a to jako součást opatření v návaznosti na ozbrojený konflikt na Ukrajině. Až na výjimky musí nyní rušit občané před nabytím českého občanství prokázat, že se vzdali toho ruského. Ke dni podání žádosti musí žadatel doložit doklad o pozbytí státního občanství Ruské federace.

Výjimky z tohoto omezení platí v případech, kdy se například jedná o azylanta, osobu s významným přínosem pro ČR nebo jde o dítě jehož matka není občankou ČR ani EU a je doloženo souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství českého občana.

Pokud žadatel splní podmínky stanovené zákonem o státním občanství ČR, tedy je integrován do společnosti, neohrožuje bezpečnost státu a splňuje podmínky nepřetržitého pobytu na území, Ministerstvo vnitra vystaví příslib udělení občanství. Řízení však bude přerušeno do doby, než žadatel doloží doklad o pozbytí ruského občanství. Pokud žadatel tento doklad ve stanovené lhůtě nepředloží, řízení bude zastaveno.

Z tohoto nařízení zároveň vyplývá, že budou ze stejného důvodu ze zákona automaticky přerušeny i všechna řízení o občanství, a to minimálně do konce března 2026 (doba účinnosti poskytování dočasné ochrany).

Proces vzdání se ruského občanství je velmi komplikovaný a zdouhavý, trvá nejméně 6 měsíců. Navíc, v některých případech není umožněn vůbec. Mezi takové případy patří například situace, kdy má ruský občan nesplněné finanční závazky vůči Ruské federaci (daně, poplatky, pokuty, vojenská služba apod.), je vůči němu vedeno exekuční řízení nebo je na území Ruské federace trestně stíhán či odsouzen.



Občanství České republiky přináší mnoho výhod občanům třetích zemí, zejména v rámci Evropské unie. Na druhé straně však může způsobovat právní komplikace v mezinárodních vztazích. Každý, kdo žádá o druhé občanství, by tak měl pečlivě zvážit právní dopady ve vztahu ke své původní státní příslušnosti.

Ačkoli český právní řád umožňuje mít vícečetné občanství, Česká republika nyní velmi výrazně omezila udělování svého občanství pro ruské občany. Ti mohou na území ČR nadále pobývat na základě jiného platného pobytového oprávnění a vyčkávat legislativní změny, které mohou nastat až v roce 2026.

O zákonu Lex Ukrajina VII jsme již psali v našem lednovém článku [Nové možnosti pro Ukrajince v ČR: Přechod z dočasné ochrany na zvláštní dlouhodobý pobyt](#).

Jana Sedláčková
jsedlackova@deloittece.com

Julie Rjazanová
jrjazanova@deloittece.com



ÚS: Má společnost nárok na úroky z neoprávněně vybraného cla?

V aktuálním nálezu I. ÚS 2293/23 posuzoval Ústavní soud („ÚS“), zda Nejvyšší právní soud („NSS“) postupoval v souladu s Listinou základních práv a svobod, když stěžovatele, který se domáhal nároku na úroky z neoprávněně vybraného cla, jež mu bylo vráceno až po několika letech, odkázal na náhradu škody podle zákona o odpovědnosti státu za škodu. V nálezu ÚS dospěl k závěru, že odůvodnění závěrů NSS nebylo ústavně konformní, čímž bylo porušeno základní právo stěžovatele na soudní ochranu ve spojení se základními právy na ochranu vlastnictví a projednání věci bez zbytečných průtahů.

Skutkové okolnosti případu

Stěžovateli bylo celním úřadem dodatečně vyměřeno dovozní clo a penále. Důvodem doměření bylo zjištění, že stěžovatel zařadil dovážené zboží do nesprávné položky kombinované nomenklatury s nižší celní sazbou. Stěžovatel vyměřené clo zaplatil. Dodatečné platební výměry z roku 2014 byly později v letech 2018 a 2020 změněny, resp. některé zrušeny, a neoprávněně vybrané clo bylo stěžovateli vráceno.

Stěžovatel se následně u celního úřadu domáhal zaplacení úroků z nesprávně stanoveného cla. Protože mu správní orgány nevyhověly, obrátil se na soudy. Krajský soud stěžovateli nevyhověl s odůvodněním, že při vrácení nesprávně stanoveného cla nelze nárokovat zaplacení úroků podle daňového řádu. NSS kasační stížnost stěžovatele zamítl s tím, že daňový řád není vnitrostátním předpisem, který by ve smyslu Celního kodexu EU nad rámec unijní úpravy stanovil České republice povinnost platit úroky z vráceného cla. V případě, že nezákonným postupem celního úřadu vznikla stěžovateli škoda, odkázal jej NSS na civilní žalobu dle zákona o odpovědnosti státu za škodu. Proti rozsudku NSS podal stěžovatel ústavní stížnost.

Posouzení Ústavním soudem

ÚS nejprve shledal, že právo EU jednotlivcům zakládá obecný nárok na výplatu úroků za období, po které jim bylo v rozporu s právem EU znemožněno disponovat peněžními částkami. Povinnost zaplatit úroky má za cíl zajistit pro jednotlivce přiměřenou náhradu za ztráty vzniklé v důsledku nemožnosti nakládat s částkami (vlastním majetkem) neoprávněně vybranými v rozporu s právem EU. Výjimku z obecného pravidla stanoví Celní kodex EU jen v situaci, kdy celní orgány vrátí neoprávněně vybrané clo ve lhůtě tří měsíců. O tuto výjimku však v případě stěžovatele nešlo. Stěžovatel měl tudíž legitimní očekávání, že mu nárok na úroky z neoprávněně vybraného cla v souladu s judikaturou SDEU vznikl. ÚS proto uzavřel, že otázka existence nároku na úrok je nesporná, protože vyplývá z práva EU bez ohledu na právo vnitrostátní.

Dále se ÚS zabýval otázkou týkající se způsobu přiznání a vyplacení nároku na úroky. Pokud právo EU neobsahuje pravidla kompenzace, je na členském státu, aby si pravidla stanovil sám. Vnitrostátní pravidla však nemohou fakticky znemožňovat

stěžovateli domoci se svého nároku. V případě stěžovatele připadaly v úvahu dva způsoby, jak mohl svůj nárok na úroky uplatnit: (a) žádostí o úroky podle daňového řádu nebo (b) žádostí o náhradu škody podle zákona o odpovědnosti státu za škodu. NSS podle ÚS v případě stěžovatele ústavně konformním způsobem neodůvodnil, proč má stěžovatel svůj nárok vyplývající z práva EU uplatnit podle zákona o odpovědnosti státu za škodu, a nikoli žádostí podle daňového řádu.

NSS se měl podle ÚS především pečlivěji zabývat tím, zda povinnost stěžovatele domáhat se nároku na vyplacení úroků prostřednictvím řízení podle zákona o odpovědnosti státu za škodu nepředstavuje nepřiměřenou překážku pro naplnění jeho legitimního očekávání. Při odkázání stěžovatele na postup podle zákona o odpovědnosti státu za škodu měl NSS rovněž zvážit, zda zvolená cesta uplatnění nároku nebude natolik časově náročná, že povede k faktickému vyprázdnění stěžovatelova nároku. NSS měl v napadeném rozsudku při tomto posouzení vzít v úvahu existující zákonné podmínky, které by stěžovatel jako žadatel o náhradu škody od státu musel pro účely uplatnění svého nároku splnit. NSS ani nezkoumal, zda pro stěžovatele nebude při uplatnění jeho nároku na náhradu škody nepřiměřeně obtížné prokázat existenci škody i příčinné souvislosti.

Z důvodu porušení základních práv stěžovatele ÚS rozsudek NSS zrušil. NSS se tak případem bude zabývat znovu, přičemž bude muset zohlednit výše uvedené závěry nálezu ÚS a přesvědčivě zhodnotit v úvahu přicházející alternativy. Otázku, zda se úroky z neoprávněně vybraného cla přiznávají a vyplácejí podle daňového řádu, tudíž nakonec rozhodne NSS. Případ i nadále sledujeme a budeme vás informovat o jeho výsledku.

Kateřina Devlin

kdevlin@deloittece.com



USA zavádí nová cla na ocel a hliník z EU: Evropská komise chystá protiopatření

Od středy 12. března 2025 se na ocel a hliník vyrobené v EU, stejně jako na některé produkty vyrobené z těchto materiálů a dovážené do Spojených států, začalo uplatňovat dodatečné clo ve výši 25 %. V reakci na tento krok oznámila Evropská komise, že přijme vůči nově zavedeným americkým clům protiopatření.

Tato protiopatření by se měla dle aktuálního návrhu zavést vedvou krocih:

1. Obnovení dodatečných cel

- V letech 2018 a 2020 byla zavedena dodatečná cla jako reakce na krok americké strany, která uvalila cla na určité ocelové a hliníkové výrobky pocházející z EU.
- V návaznosti na jednání s americkou protistranou byla koncem října 2021 tato dodatečná cla pozastavena, a to až do 1. dubna 2025.
- S ohledem na aktuální situaci se Evropská komise rozhodla, že dané pozastavení již nebude dále prodlouženo. Od 1. dubna 2025 tak budou dodatečná cla znovu obnovena, a to na vybrané výrobky z USA. Mezi tyto výrobky patří například některé zemědělské produkty, výrobky z ocele a hliníku, motocykly a jiné.

2. Nový balíček dodatečných odvetných cel

- Druhý krok, kterým Evropská komise hodlá reagovat, spočívá v novém balíčku dodatečných cel, která budou cílit na zboží s původem v USA v hodnotě 18 miliard eur.
- Dne 12. března 2025 byl na webových stránkách EK zveřejněn [seznam potenciálně dotčených celních kódů](#), na které by odvetná cla mohla být uvalena. Zveřejněním seznamu byla zahájena konzultace se zainteresovanými stranami, jež by měla být ukončena do 26. března 2025.
- Po tomto datu by měl být znám konečný seznam produktů, na které se budou protiopatření vztahovat.
- Bude přijato prováděcí nařízení, jež uvažované protiopatření zavede a jehož předpokládaná účinnost se očekává přibližně v polovině dubna 2025.

Co můžete dělat?

Poslední měsíce ukazují, že se současné globální obchodní a celní prostředí turbulently mění. Dotčení dovozci v EU by se tedy měli připravit na účinnost výše uvedených opatření.

Dovozci v EU by měli zvážít možnosti, jak tyto dopady americko-unijní obchodně-politické rozepře minimalizovat. Jelikož se výše uvedená opatření vztahují pouze na výrobky s původem z USA, může být ekonomicky výhodné hledat náhradu dodávek v jiných zemích, na které nejsou zavedena dodatečná cla. V tomto ohledu je však třeba upozornit, že také vůči jiným zemím a ve vztahu ke

konkrétním výrobkům jsou Evropskou komisí zavedena různá dodatečná, vyrovnávací nebo antidumpingová cla. Je proto potřeba vždy důkladně prověřit, zda by změna v dodavatelském řetězci zajistila kýženou úsporu na cle.

Co nebude fungovat?

Původ zboží se určuje na základě stanovených pravidel bez ohledu na to, odkud bylo zboží odesláno. To znamená, že i když jsou výrobky z USA přepraveny přes jiné země bez jakéhokoliv dalšího dostatečného opracování, jejich původ zůstává stále americký. Například pokud jsou výrobky s původem v USA dovezeny z Brazílie, kde neprošly opracováním, které by změnilo jejich nepreferenční původ, jejich původ zůstává stále americký. Tyto výrobky pak budou nadále podléhat při dovozu do EU dodatečným clům.

Současně také platí, že evropská pravidla pro stanovení nepreferenčního původu neumožňují přesunutí výroby z jedné země do druhé pouze za účelem vyhnout se případným clům, pokud k tomu neexistuje ekonomické opodstatnění.

Určete správný původ

Ačkoli je původ dováženého zboží povinným prvkem dovozního prohlášení, v praxi není vždy důsledně určován a ověřován. V některých případech tak může dojít k situaci, kdy je zboží dovezené z USA deklarováno s nepreferenčním původem v USA, i když podle pravidel EU by mělo být považováno za zboží pocházející z jiné země. Naopak, některé výrobky dovážené z jiné země než z USA mohou mít ve skutečnosti americký nepreferenční původ.

Dovozci v EU by proto měli pečlivě ověřovat skutečný nepreferenční původ u dováženého zboží.

Jak vám můžeme pomoci?

Jsme součástí globální sítě odborníků Deloitte, kteří poskytují pomoc v oblasti celní problematiky a mezinárodního obchodu. Pokud byste měli dotazy k aktuální situaci, popř. byste rádi prodiskutovali dopady na vaše podnikání, neváhejte nás kontaktovat.

Petra Závalová
pzavalova@deloittece.com

Richard Vesecký
rvesecky@deloittece.com



Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Miroslav Svoboda
msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov
mromancov@deloittece.com

Kateřina Novotná
knovotna@deloittece.com

Tereza Gebauer
tgebauer@deloittece.com

Miroslav Richter
MirRichter@deloittece.com

Roman Ženatý
rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová
tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh
ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková
rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš
jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)



Dotace na vlečku: poslední šance stihnout termín pro přijetí žádostí

Věděli jste, že je aktuálně možné žádat o dotaci až ve výši 49 % výdajů na výstavbu nových železničních vlečků či modernizaci a rozšíření těch stávajících? Podporu na tyto aktivity nabízí Ministerstvo dopravy České republiky v rámci programu Doprava 2021–2027 prostřednictvím výzvy č. 35 zaměřené právě na rozvoj železničních vlečků, která je otevřena do konce června tohoto roku. S blížícím se koncem termínu pro podání žádostí je nyní poslední šance pro potenciální žadatele připravit a předložit své projekty.

Klíčové informace o výzvě

- Podporované aktivity:
 - Železniční vlečky – výstavba, modernizace, rekonstrukce a obnova
 - Zařízení a vybavení přímo související s železniční vlečkou, včetně místa vykládky
 - Do způsobilých nákladů spadají i výdaje na přípravu projektu a projektové dokumentace
- Alokace: 594 300 000 Kč
- Míra podpory: max. 49 % ze způsobilých výdajů
- Ukončení příjmu žádostí: 30. 6. 2025
- Nejzazší datum ukončení fyzické realizace: 30. 6. 2029

Pro koho je výzva určena?

Oprávněnými žadateli jsou vlastníci, správci nebo provozovatelé dotčené infrastruktury – vlečky. Výzva je otevřena pro projekty na území celé České republiky a je poskytována malým, středním i velkým podnikům.

Na co si dát pozor při přípravě žádosti?

- Projektová připravenost: nezbytné podklady zahrnují projektovou dokumentaci ke stavebnímu řízení, žádost o stavební povolení, rozpočet a dokumentaci k posouzení vlivů na životní prostředí.
- Včasné podání: vzhledem k velkému zájmu a blížícímu se termínu uzávěrky je klíčové začít s přípravou co nejdříve.
- Prokázání přínosů: jasně definujte, jak váš projekt přispěje k cílům výzvy, zejména v oblasti udržitelné a intermodální mobility.
- Splnění formálních náležitostí: správně zpracovaná žádost musí obsahovat veškeré požadované přílohy a informace, což je klíčový faktor úspěchu.

Jak vám můžeme pomoci?

Příprava žádosti o dotaci může být náročný proces. Náš tým odborníků v Deloitte má bohaté zkušenosti s dotačním poradenstvím a může vám pomoci:

- posoudit vhodnost vašeho projektu pro tuto výzvu,
- připravit kompletní žádost o dotaci včetně všech příloh,
- navrhnout optimální finanční strukturu projektu,
- zajistit soulad projektu s podmínkami výzvy.

Neváhejte nás kontaktovat pro nezávaznou konzultaci. Společně zajistíme, aby vaše žádost měla co nejvyšší šanci na úspěch a přispěla k rozvoji vaší vlečkové infrastruktury.

Antonín Weber
antoweber@deloittece.com

Kateřina Čápová
kcapova@deloittece.com



Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhancek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Milan Šustek

msustek@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)



dReport: Březen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.



Vykazování výnosů a přeúčtování nákladů

Při sestavování účetní závěrky se můžeme setkat s oblastmi, které nejsou vždy jasné a jednoznačné. V následujícím článku se blíže podíváme na dvě taková problematická místa, a to vykazování výnosů a přeúčtování nákladů.

VYKAZOVÁNÍ VÝNOSŮ

Už jen proto, že v českých účetních předpisech chybí sama definice výnosů, může i tak zdánlivě jasná oblast při hlubším zkoumání přinést řadu dotazů a nejistot. V legislativě není stanoven okamžik rozeznání výnosu, pouze ČÚS 001, který ale není právně závazným předpisem, připouští jako možný okamžik uskutečnění účetního případu více variant. V případě výnosů nás může zajímat **splnění dodávky, vystavení faktury, inkaso pohledávky nebo den, který vychází z vnitřních poměrů účetní jednotky.**

V praxi se setkáváme s tím, že okamžik rozeznání výnosu často následuje pouze formální stránku smlouvy nebo domluvené fakturace, ne samotnou podstatu transakce. Rovněž se například neřeší postavení agenta/zprostředkovatele, kde se jeví být skutečným výnosem pouze poplatek/marže za poskytnutí služby nebo zprostředkování obchodu. Dále nikde v předpisech nenajdeme návod, jak řešit víceprvkové smlouvy (např. dodání zařízení a jeho servis). Pouze interpretace NUR I-41 upravuje oblast ocenění jednotlivých plnění u věrnostních programů, opět ale musíme konstatovat, že se nejedná o závazný právní předpis. Další problematickou oblastí je postupné vykazování výnosů u dlouhodobých smluv (obvykle smlouvy na zhotovení díla, stavby...). V současných předpisech nenajdeme ani postup pro plnění s právem vratek (týká se např. e-shopů, ale nejen těch), které pak často vede k vykazování rezervy na vratky, jejíž ocenění také nemusí být úplně přímočaré.

Společným znakem výše uvedených oblastí je, že se obvykle postupuje pouze dle smluvního ujednání, což vždy nemusí respektovat realitu transakce ve smyslu její ekonomické podstaty.

Pro okamžik rozeznání výnosu musíme zvážit:

Realizační princip – o výnosu je účtováno v okamžiku splnění smluvní povinnosti (bez ohledu na okamžik zaplacení), tj. obvykle v okamžiku dodání (zákazník plnění převzal, má nad ním kontrolu). Předání může nicméně probíhat:

- jednorázově (in time);
- postupně (over time).

Akruální princip – účtují do období, se kterým časově a věcně souvisí dle § 3 odst. 1 zákona.

Brzdu v **opatrnosti oceňování a rozeznání výnosů** pak představuje § 25 odst. 3 zákona o účetnictví, který říká, že „účetní jednotky při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly k rozvahovému dni dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je výsledkem hospodaření účetního období zisk nebo ztráta“.

Při současné právní (ne)úpravě musíme návod kromě nezávazných právních předpisů hledat také v judikátech soudů.

Problematiku vykazování výnosů u dlouhodobých smluv popisuje například **judikát 2 Afs 296/2020-64**, který řeší, zda lze účtovat o průběžných platbách ze stavebních zakázek jako o výnosech, i když ještě nebylo dílo jako celek předáno. Soud v tomto případě konstatuje, že s ohledem na specifickou povahu dlouhodobých stavebních zakázek je třeba umožnit stavebníkovi, jakožto daňovému subjektu a účetní jednotce, účtovat o platbách přijatých za průběžné plnění takové zakázky jako o výnosech, přičemž zvolený postup **závisí na ekonomické podstatě zakázek** a přítomnosti dalších skutečností. Těmito skutečnostmi mohou být zejména:

- odsouhlasování skutečně provedených prací pomocí podrobných soupisů prací;
- posouzení vzniku ekonomického prospěchu zákazníka (nemožnost vzít si vykonané práce zpět – např. již stojící základová deska).

Důležité závěry judikátu:

- **Fakturace** sama o sobě není výnosem, fakturace je podklad a podpůrný dokument k **financování**. Pokud nebyly práce provedeny, jedná se o **zálohu**.
- **Výhrada vlastnictví** ani povinnost předat dílo jako celek nebrání účtování výnosů.
- **Není-li stavební činnost odměňována postupně na bázi skutečně provedených výkonů**, ale až po dokončení jednotlivých objektů, jsou vynaložené náklady na rozestavěné objekty zachyceny jako nedokončená výroba.

Uvedený judikát obsahuje cennou argumentaci a odkazy do dalších judikátů, zde jsme uvedli jen několik vybraných myšlenek.



Dále uvádíme několik specifických příkladů, které by měly vést k podobnému zamyšlení:

- Dodávka komplexního řešení softwaru s průběžnou akceptací
- Postupná fakturace vs. zálohy (fakturace při podpisu smlouvy bez dodání – nejedná se o výnos, ale o zálohu, dodavatel nic nedodal)
- Dodávky zboží se zárukou vrácení peněz
- Dodávky do konsignačního skladu s povinným odkupem, kdy už dodavatel nemá nad zbožím kontrolu
- Dodávka zboží spolu s poskytnutím služeb (vícesložkové smlouvy, které vyjednáváme jako balíček, by neměly vést k vykázání zisku z jedné složky a ztráty ze složky druhé).

V této oblasti se s ohledem na zpoždění v přijetí nového zákona o účetnictví očekává vydání interpretací Národní účetní rady.

V novém zákoně bude fakturace důležitým vstupem pro účetnictví, nicméně fakturace nebude určující pro vykázání výnosů, primárně budeme vyhodnocovat ekonomickou podstatu transakce, její složky a zamýšlet se hlouběji nad vykázáním výnosů, a to včetně ocenění jednotlivých složek.

PŘEÚČTOVÁNÍ NÁKLADŮ

V běžném životě účetní jednotky se setkáváme s „přeúčtováním“ různých nákladů, které představují:

- náhrady za soukromá použití osobních automobilů, pohonných hmot a telefonních hovorů zaměstnanců;
- přepravné, nájemné, leasing, pojistné, pokuty;
- příspěvky na reklamní kampaň, dopravu zákazníků, svoz odpadu, úhradu za sdílené služby společností ve skupině apod.

Obecně nejčastějším případem jsou zřejmě služby spojené s nájemným a podnájemným vztahem (přefakturace služeb, elektřiny, tepla, plynu a vody). ČÚS č. 019 poskytuje tři návody možného vykázání:

- pouze na rozvaze (známe nároky předem, obvykle účty skupiny 3xx);
- zachycení nákladu a výnosu samostatně – brutto;
- částečná kompenzace nákladu – netto.

První postup může znít lákavě při vztazích ve skupině, kde za motivací neúčtovat do výsledovky může být snaha o zjednodušení prací při sestavování konsolidované závěrky – položky na rozvaze se jednoduše vyloučí, ovšem pozor: nemusí se jednat o pohled správný pro individuální účetní závěrku.

Který z uvedených postupů tedy použít? Pro rozhodnutí je opět klíčová podstata transakce, jak je nastavena smluvní odpovědnost, zda subjekt vystupuje jako dodavatel, nebo zprostředkovatel (kterému defacto náleží jen provize, nenese rizika). Dalším důležitým faktorem mohou být okolnosti, jako je používání měřidel (např. na odečty energií) ve srovnání s použitím alokačních klíčů (např. dle podlahové plochy). Obvykle půjde o rozhodování mezi zachycením přeúčtování na rozvaze nebo zachycením brutto způsobem.

ZÁVĚR

V článku jsme se zaměřili na oblasti účtování výnosů ve specifických případech a na přeúčtování nákladů, abychom čtenáře upozornili na nutnost vyhodnocovat transakce vždy komplexně s cílem upřít pozornost na podstatu, ne formu transakce. Zároveň jako odborníci vítáme blížící se novou legislativu, která do oblasti vnese potřebné světlo.

Tatiana Nováková
tnovakova@deloittece.com



Balíček Omnibus: Změny v oblasti vykazování udržitelnosti

Evropská komise (EK) navrhla několik legislativních opatření, tzv. balíček Omnibus, který má za cíl významně snížit požadavky v oblasti náležité péče a podávání zpráv o udržitelnosti.

Tento balíček obsahuje návrh na změnu Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (CSRD), Směrnice o náležité péči v oblasti udržitelnosti podniků (CSDDD) a Nařízení o EU taxonomii. Balíček Omnibus přichází v návaznosti na zveřejnění dokumentu „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ v lednu 2025, který má sloužit jako vodítko pro práci EK v následujících pěti letech a stanovuje prioritní kroky k obnovení ekonomické dynamiky v Evropě.

V zásadě se navrhuje změny jak v obsahu jednotlivých směrnic, tak v datech jejich aplikace.

SHRNUTÍ NAVRHOVANÝCH ZMĚN

Odložení termínů implementace

Návrh plánuje o dva roky posunout termíny implementace stávajících požadavků na reportování dle současného CSRD pro druhou vlnu subjektů (velké subjekty, které nejsou v první vlně) z roku 2025 na rok 2027 a třetí vlnu (navázané SMEs, malé úvěrové instituce a některé pojišťovací a zajišťovací subjekty) z roku 2026 na rok 2028. Cílem odložení je vyhnout se situaci, kdy by subjekty měly povinnost reportovat za finanční rok 2025 (druhá vlna) nebo 2026 (třetí vlna) a následně byly této povinnosti zbaveny.

Návrhy na změny Směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (CSRD)

Nový balíček navrhuje změnit rozsah subjektů, které musí aplikovat CSRD. Nově by se CSRD vztahovala na subjekty s více než 1 000 zaměstnanci v průměru k datu rozvahového dne a s čistým obratem přesahujícím 50 milionů eur nebo celkovou hodnotou aktiv přesahující 25 milionů eur. Stejně požadavky by platily pro mateřské společnosti skupin, které splňují tato kritéria na konsolidované bázi. Subjekty, jež nesplní kritérium počtu zaměstnanců a jedno z finančních kritérií, by již povinnost podávat zprávu o udržitelnosti dle CSRD neměly. Pro tyto subjekty EK přijme delegovaný akt s dobrovolným standardem reportování, který vychází z dobrovolného standardu pro malé a střední podniky (SMEs), zveřejněného skupinou EFRAG v prosinci 2024 (VSME).

EK také usiluje o omezení „přesunu“ požadavků na podávání informací z větších na menší subjekty. Podle návrhů by reportující subjekt nemohl požadovat informace od subjektů ve svém hodnotovém řetězci nad rámec informací specifikovaných v dobrovolném standardu, pokud tyto subjekty nemají samy povinnost reportovat dle CSRD.

Návrhy rovněž zahrnují závazek revidovat delegovaný akt, kterým se ustanovují Evropské standardy pro podávání zpráv

o udržitelnosti (ESRSs), s cílem podstatně snížit počet datových bodů, jež musí subjekty reportovat, zřehlednit neurčitá ustanovení a zlepšit konzistenci s jinými legislativními opatřeními. EK se snaží zamezit dalšímu zvýšení nákladů na reportování udržitelnosti, a proto už nebude zvažovat zavedení požadavků na ověření ve formě přiměřené jistoty (zůstává u omezené jistoty) nebo specifické sektorové standardy pro reportování udržitelnosti.

Návrhy na změny Směrnice o náležité péči v oblasti udržitelnosti podniků (CSDDD)

Balíček Omnibus také navrhuje změnit požadavky Směrnice o náležité péči v oblasti udržitelnosti podniků (CSDDD). Tyto požadavky by byly podle návrhů podstatně zjednodušeny a sníženy. Datum implementace CSDDD by bylo odloženo o jeden rok, na rok 2028.

Změny v EU taxonomii

Pro Nařízení o EU taxonomii návrhy zavádějí režim „opt-in“, který zcela odstraní náklady na dodržování pravidel pro reportování taxonomie pro velké subjekty s více než 1 000 zaměstnanci v průměru a čistým obratem nepřesahujícím 450 milionů eur, jež netvrdí, že jejich činnost je spojená s ekonomickými aktivitami, které by splňovaly kritéria ekologické udržitelnosti podle Nařízení o EU taxonomii.

Další změny zahrnují zjednodušení reportovacích šablon, zavedení materiálního prahu pro společnosti s méně než 10 % způsobilých aktivit, zavedení možnosti částečného zveřejnění s cílem podpořit financování přechodu, zjednodušení a větší užitečnost tzv. ukazatele podílu zelených aktiv (Green Asset Ratio) používaného bankami, snížení rozsahu povinného reportování o provozních nákladech a zjednodušení některých kritérií „Významně nepoškozovat“ (DNSH).

JAKÝ BUDE DALŠÍ POSTUP?

Návrhy EK budou předloženy Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie ke kontrole v rámci běžného legislativního postupu EU, což může vést ke změnám návrhů. Ve zrychleném procesu bude schvalováno odložení reportingových povinností.

Momentálně probíhá veřejná konzultace. Období pro připomínky k této konzultaci končí 26. března 2025. Poté bude následovat tzv. trialog, ve kterém se Evropská komise, Rada Evropské unie a Evropský parlament budou snažit dosáhnout takové verze, na níž by panovala shoda.

Diskuse nad finální podobou změn může trvat i více než rok. Proto EK usiluje o to, aby byl ve zrychleném schvalovacím řízení přednostně schválen návrh odkladu reportovacích povinností o 2 roky. Podle vyjádření EK by se toto schválení mělo uskutečnit během dubna až května 2025.



Po finálním schválení navrhovaných změn a jejich odhlasování Evropským parlamentem by legislativa vstoupila v platnost po zveřejnění v Úředním věstníku EU a musela by být transponována do zákonů členských států. V takovém případě by změny platily od roku 2028 pro zprávy za finanční rok 2027.

JAK SE ZMĚNY PROMÍTNOU V ČESKÉ ÚČETNÍ LEGISLATIVĚ?

Český zákon o účetnictví prozatím obsahuje pouze povinnost pro první vlnu společností, tedy velké subjekty veřejného zájmu. Druhá a třetí vlna jsou součástí navrhované novely, která zatím nebyla schválena. V současné době není zcela jasné, zda bude schválena v původním znění, nebo již bude reflektovat některé navrhované změny v rámci Omnibusu, zejména dvouletý odklad, pokud jej Evropský parlament stihne schválit.

Pokud vás zajímají detaily o balíčku Omnibus, zveme vás na náš webcast [CSRD reporting v praxi \(Epizoda 1\): Omnibus](#), který proběhne 3. dubna 2025.

Tereza Pázmány
tpazmany@deloittece.com



Klasifikace závazků s kovenanty v praxi

Pro účetní období začínající 1. ledna 2024 nebo později jsou účinné úpravy standardu IAS 1 s názvem Dlouhodobé závazky s kovenanty, které objasňují, jak podmínky, jež musí účetní jednotky splňovat do dvanácti měsíců po skončení účetního období, ovlivňují klasifikaci závazků. V tomto článku si ukážeme aplikaci na příkladech z praxe.

KONTEXT

V roce 2020 vydala rada IASB úpravy IAS 1 s názvem „Klasifikace závazků jako krátkodobé a dlouhodobé“ (přečtete si náš článek [Rada IASB vydala úpravy IAS 1, které objasňují klasifikaci závazků](#)). V **úpravách z roku 2020** Rada IASB mimo jiné vyjasnila, že klasifikace závazků jako krátkodobé a dlouhodobé vychází z práv, která existují ke konci účetního období.

Úpravy z roku 2020 upřesnily, jak účetní jednotka vyhodnocuje, zda má právo odložit vypořádání závazku v případech, kdy toto právo podléhá dodržování specifických podmínek (v úpravách se označují jako „kovenanty“) v období dvanácti měsíců po skončení účetního období. Jelikož vyvstaly obavy z důsledků používání úprav z roku 2020 na takové kovenanty, Rada IASB se rozhodla na tyto obavy reagovat a v říjnu 2022 vydala další úpravy IAS 1 (přečtete si náš článek [Rada IASB vydala úpravy IAS 1 týkající se klasifikace závazků s kovenanty](#)).

KLÍČOVÉ ZMĚNY

Úpravy IAS 1 „Dlouhodobé závazky s kovenanty“ (**úpravy z roku 2022**) upřesňují, že pouze kovenanty, které je účetní jednotka povinná dodržovat v účetním období nebo před jeho koncem, ovlivňují její právo odložit vypořádání závazku o alespoň dvanáct měsíců po rozvahovém dni (a proto se musí vzít v potaz při určování, jestli je daný závazek krátkodobý, nebo dlouhodobý). Tyto kovenanty ovlivňují, zda právo ke konci účetního období existuje i v případě, kdy se dodržování kovenantu vyhodnocuje až po rozvahovém dni (např. dodržování kovenantu vycházejícího z finanční situace účetní jednotky k rozvahovému dni se vyhodnocuje až po rozvahovém dni).

Rada IASB dále upřesnila, že právo odložit vypořádání není dotčeno, pokud účetní jednotka musí kovenant dodržovat až po skončení účetního období. Pokud je však právo účetní jednotky odložit vypořádání závazku podmíněno dodržováním kovenantu *do dvanácti měsíců* po skončení účetního období, účetní jednotka musí zveřejnit informace, které umožní uživatelům účetní závěrky posoudit riziko, že závazky budou splatné dvanáct měsíců po skončení účetního období. To by zahrnovalo informace o daných kovenantech (včetně povahy kovenantů a kdy je účetní jednotka povinná je dodržovat), účetní hodnotu souvisejících závazků a případné skutečnosti a okolnosti, které by naznačovaly, že by se účetní jednotka mohla při dodržování kovenantů potýkat s obtížemi.

Aplikaci výše uvedených změn si nyní ukážeme na příkladech.

PŘÍKLAD 1: DOPAD OČEKÁVANÉHO NESPLNĚNÍ KOVENANTŮ PO SKONČENÍ ÚČETNÍHO OBDOBÍ NA KLASIFIKACI ZÁVAZKU

- Účetní jednotka A sestavuje roční účetní závěrku za rok končící 31. prosince 20X0 a k tomuto datu má půjčku s uvedenou splatností 31. prosince 20X5.
- Smlouva o půjčce vyžaduje splnění určitých kovenantů. Pokud účetní jednotka A nesplní kovenanty k datu jejich testování, banka má právo vyžadovat okamžité splacení částek čerpaných podle smlouvy o půjčce.
- Kovenanty vycházejí z finanční pozice účetní jednotky A (ukazatel likvidity) ke konkrétním datům testování, která jsou na konci každého kalendářního čtvrtletí (tj. 31. prosince 20X0, 31. března 20X1 atd.).
- Pokud nedojde k porušení kovenantů, banka nemůže požadovat předčasné splacení.
- Účetní jednotka A k datu testování 31. prosince 20X0 kovenanty plní, ale předpokládá, že je vysoce pravděpodobné, že k datu testování 31. března 20X1 je splňovat nebude (tj. věřitel bude mít právo požadovat okamžité splacení 31. března 20X1, pokud se do té doby svého práva nevzdá).

Jak má účetní jednotka klasifikovat půjčku ve své účetní závěrce za rok končící 31. prosince 20X0?

Řešení:

- K 31. prosinci 20X0 **účetní jednotka A klasifikuje závazek jako dlouhodobý**, protože v souladu s IAS 1:72B(b) požadované splnění kovenantů k datu testování po skončení účetního období neovlivní klasifikaci závazku k 31. prosinci 20X0.
- Účetní jednotka A musí zvážit následující **požadavky na zveřejnění** uvedené v IAS 1:76ZA ohledně rizika, že by se dlouhodobé závazky mohly stát v období do dvanácti měsíců po skončení účetního období splatnými, a dopad takové situace na schopnost účetní jednotky A pokračovat v trvání:
 - informace o kovenantech (včetně jejich povahy a toho, kdy je účetní jednotka povinná je splnit) a o účetní hodnotě souvisejících závazků;
 - případné skutečnosti a okolnosti, které naznačují, že účetní jednotka může mít se splněním kovenantů potíže – účetní jednotka například během účetního období nebo po jeho skončení jednala tak, aby zabránila potenciálnímu porušení smlouvy nebo jej zmírnila. Mezi takové skutečnosti a okolnosti by mohla patřit i skutečnost, že by účetní jednotka nesplnila kovenanty, pokud by jejich splnění mělo být posouzeno na základě situace účetní jednotky na konci účetního období.



PŘÍKLAD 2: KLASIFIKACE PŮJČKY, POKUD DOJDE K PORUŠENÍ KOVENANTŮ A VZDÁNÍ SE PRÁVA PŘED DATEM ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

- Účetní jednotka A sestavuje roční účetní závěrku za rok končící 31. prosince 20X0 a k tomuto datu má půjčku s uvedenou dobou splatnosti 31. prosince 20X5 u banky B.
- Smlouva o půjčce vyžaduje dodržování určitých kovenantů. Pokud účetní jednotka A kovenanty k datu testování nesplní, banka B má právo vyžadovat okamžité splacení částek čerpaných podle smlouvy o půjčce. Kovenanty vycházejí z finanční pozice účetní jednotky A (ukazatele likvidity) ke konkrétním datům testování, která jsou na konci každého kalendářního čtvrtletí (tj. 31. prosince 20X0, 31. března 20X1 atd.). Pokud nedojde k porušení kovenantů, banka B nemůže vyžadovat předčasné splacení.
- Dosud účetní jednotka A splnila kovenanty ke všem datům testování. V polovině prosince 20X0 však **účetní jednotka A předpokládá, že k 31. prosinci 20X0 kovenanty poruší**. Proto začne jednat s bankou B, aby se vzdala práv, která by jí v souvislosti s porušením vznikla. Banka B se vůči **účetní jednotce A vzdá svého práva před 31. prosincem 20X0. Účetní jednotka A podle očekávání k 31. prosinci 20X0 kovenanty nesplní.**

Jak má účetní jednotka klasifikovat půjčku ve své účetní závěrce za rok končící 31. prosince 20X0?

Řešení:

Aby bylo možné určit, zda má být půjčka klasifikována jako krátkodobá, nebo dlouhodobá, zvažuje účetní jednotka A, zda její právo odložit vypořádání závazku nejméně o 12 měsíců od skončení účetního období existuje k 31. prosinci 20X0:

- Scénář A – banka B má podle úvěrové smlouvy možnost požadovat okamžité splacení bez časového limitu, svého práva se vzdá trvale.
- Scénář B – banka B nepožaduje okamžité splacení, pokud budou splněny kovenanty 31. března 20X1.
- Scénář C – banka B může podle úvěrové smlouvy požadovat okamžité splacení pouze po dobu 3 měsíců, tohoto práva se v souvislosti s kovenanty k 31. prosinci 20X0 vzdá.

Scénář A – trvalé vzdání se práva

Pokud vzdání se práva trvale ruší právo banky B vyžadovat okamžité splacení půjčky v důsledku porušení kovenantů k 31. prosinci 20X0, pak účetní jednotka A klasifikuje závazek jako **dlouhodobý**, protože:

- V souladu s IAS 1:75 jestliže účetní jednotka poruší kovenanty na konci účetního období, „klasifikuje závazek jako dlouhodobý, pokud věřitel souhlasil ke konci účetního období s tím, že poskytne lhůtu v délce nejméně dvanácti měsíců po skončení účetního období, během které může účetní jednotka napravit porušení smlouvy a během které věřitel nemůže vyžadovat okamžité splacení“.

- Banka B se trvale vzdala svého práva vyžadovat okamžité splacení půjčky v důsledku porušení kovenantů k datu testování 31. prosince 20X0**, a proto je požadavek uvedený v IAS 1:75 splněn.
- Zatímco banka B bude mít právo podle podmínek smlouvy o půjčce vyžadovat okamžité splacení půjčky, poruší-li účetní jednotka A smlouvu k budoucím datům testování (z nichž některá nastanou v příštích 12 měsících), v souladu s IAS 1:72B(b) **požadované splnění kovenantů k datu testování po skončení účetního období neovlivní klasifikaci** závazku k 31. prosinci 20X0. To platí bez ohledu na skutečnost, zda účetní jednotka A očekává splnění kovenantů k datům testování po 31. prosinci 20X0, či nikoli.
- Pokud účetní jednotka A dojde k závěru, že půjčka by měla být klasifikována jako dlouhodobá, měla by zvážit požadavky na **zveřejnění** uvedené v IAS 1:76ZA ohledně rizika, že by se závazky mohly stát v období do dvanácti měsíců splatnými.

Scénář B – vzdání se práva s lhůtou méně než 12 měsíců

- Banka B se **zřekla svého práva vyžadovat splacení na dobu tří měsíců** (tj. do 31. března 20X1), která bude prodloužena do 31. prosince 20X1, pouze pokud účetní jednotka A splní kovenanty 31. března 20X1 (jež mohou být stejné nebo navíc k těm, které jsou obsaženy ve smlouvě o půjčce).
- V tomto případě je vzdání se práva k 31. prosinci 20X0 podmíněno výsledkem testu splnění kovenantů k 31. březnu 20X1 a půjčku je třeba **klasifikovat jako krátkodobou**.

Scénář C – vzdání se práva na dobu, která odpovídá trvání věřitelova práva vyžadovat splacení

- Jsou-li podmínky smlouvy takové, že porušení kovenantů k 31. prosinci 20X0 dovoluje bance B vyžadovat splacení **pouze po dobu tří měsíců** a banka B se tohoto práva vzdala do 31. prosince 20X0, je půjčka **klasifikována jako dlouhodobá**.
- Zatímco účetní jednotka A může mít povinnost plnit kovenanty k 31. březnu 20X1 a banka B má související právo vyžadovat splacení, pokud jsou k tomuto datu kovenanty porušeny, nejde o výsledek porušení kovenantů k 31. prosinci 20X0. V souladu s IAS 1:72B(b) vyžadované splnění kovenantů 31. března 20X1 neovlivní klasifikaci závazku k 31. prosinci 20X0.
- Pokud účetní jednotka A dojde k závěru, že by půjčka měla být klasifikována jako dlouhodobá, měla by zvážit požadavky na **zveřejnění** uvedené v IAS 1:76ZA ohledně rizika, že by se závazky mohly stát v období do dvanácti měsíců splatnými.



Shrnutí tří scénářů

	Doba trvání věřitelova práva vyžadovat okamžité splacení půjčky v případě porušení kovenantů (podle smlouvy o půjčce)	Doba, po kterou se věřitel vzdává svého práva vyžadovat okamžité splacení v důsledku porušení kovenantů (podle smlouvy o vzdání se práva)	Klasifikace půjčky k 31. prosinci 20X0
Scénář A	Bez omezení	Trvale	Dlouhodobá
Scénář B	Bez omezení	3 měsíce, prodloužena o dalších 9 měsíců, pokud dlužník splní kovenanty ke konci počátečního tříměsíčního období	Krátkodobá
Scénář C	3 měsíce	3 měsíce	Dlouhodobá

Zdroje: www.iasplus.com, www.dart.deloitte.com

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com



Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_TechnicalDesk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Zígáček
mzigacek@deloittece.com

Martina Křížová Chrámecká
mkrizovachramecka@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindříšková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.



dReport: Březen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.



Legal News [únor 2025]: Zamítnutí žaloby na povolení nezbytné cesty

Nejvyšší soud se v sérii svých nejnovějších rozhodnutí zabýval klíčovými otázkami občanského práva – od zamítnutí žaloby na povolení nezbytné cesty kvůli hrubé nedbalosti přes odpovědnost ze střetu provozů v režimu maďarského práva až po problematiku umístění komunikace na cizím pozemku a přechodu práva na smluvní pokutu při postoupení pohledávky pojistiteli. Některé případy také vrátil k dalšímu řízení s požadavkem důkladnějšího posouzení.

Nejvyšší soud České republiky se ve svém rozsudku **sp. zn. 22 Cdo 1833/2024** zabýval otázkou **zamítnutí žaloby na povolení nezbytné cesty, neboť si žalobkyně měla způsobit nedostatek přístupu k nabývaným nemovitostem z veřejné cesty z hrubé nedbalosti ve smyslu § 1032 odst. 1 písm.**

b) o. z. Předmětem sporu byla situace, kdy žalobkyně nabyla předmětnou nemovitost, která byla spojena s účelovou komunikací a současně probíhalo řízení o povolení nezbytné cesty. Odvolací soud proto uzavřel, že žalobkyně v době nabytí nemovitostí o absenci soukromoprávního titulu opravňujícího k přístupu z veřejné cesty věděla. Zohlednil také, že žalobkyně v době nabytí nemovitostí byla podnikatelkou mimo jiné v oboru realitní činnosti. Nejvyšší soud uzavřel, že je nutné především zohlednit, že žalobkyně měla v okamžiku nabytí nemovitostí, a i následně po určitou dobu, zajištěn faktický přístup k nabývaným nemovitostem (žalobkyni nikdo v přístupu k nemovitostem nebránil). V takovém případě nelze ani vyloučit, že přístup žalobkyně byl zajištěn (přínejmenším dočasně) i na základě veřejnoprávního oprávnění vyplývajícího z existence účelové komunikace nacházející se v uzavřeném prostoru ve smyslu § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích. Jinými slovy, pokud žadatel o nezbytnou cestu měl v době nabytí nemovitostí zajištěn (případně i dočasně) přístup z veřejné cesty na základě veřejnoprávního oprávnění, lze tento poznatek zohlednit při posuzování jeho jednání v souvislosti se zajištěním přístupu jako faktor svědčící v jeho prospěch. Nejvyšší soud dále podotkl, že v době nabytí nemovitostí ze strany žalobkyně měla ustálená rozhodovací praxe řešící právní otázku zajištění přístupu ke stavbě, která nebyla dostatečně spojena s veřejnou cestou, tendenci posuzovat zaviněné jednání žadatele o povolení nezbytné cesty spíše benevolentně a nežádoucí jednání promítnout do stanovení výše přiměřené náhrady za zřízení nezbytné cesty. Z uvedených důvodů uzavřel Nejvyšší soud za nesprávný závěr odvolacího soudu, že žalobkyně si způsobila nedostatek přístupu z veřejné cesty k nemovitostem z hrubé nedbalosti ve smyslu § 1032 odst. 1 písm. b) o. z.

Nejvyšší soud ve svém rozsudku se sp. zn. 25 Cdo 685/2023 řešil otázku **odpovědnosti ze střetu provozů dopravních prostředků v režimu maďarského občanského zákoníku, která dosud nebyla dovolacím soudem řešena.**

Předmětem sporu byla dopravní nehoda v Maďarsku, při které maďarské vozidlo, pojištěné pro případ odpovědnosti za újmu způsobenou provozem motorového vozidla u žalované (ČSOB), střetlo s vozidlem žalobkyně. Soud prvního stupně i odvolací soud posoudili, že je žalovaná zproštěna povinnosti hradit újmu žalobkyni. Nejvyšší soud mj. souhlasil s žalobkyní, že i nesprávná aplikace cizího práva může založit přípustnost dovolání, neboť opačný přístup by vedl k nepřipustnému odepření spravedlnosti a znevýhodnění těch účastníků, v jejichž věci je aplikováno cizí právo, před těmi, v jejichž věci cizí právo aplikováno není. Nejvyšší soud dále konstatoval, že závěry soudu prvního stupně ani závěry odvolacího soudu nejsou v souladu s tím, jak je maďarské právo na území Maďarska vykládáno, a proto řízení vrátil zpět k řízení u prvního stupně.

Nejvyšší soud se ve svém rozsudku sp. zn. 22 Cdo 2503/2024 zabýval otázkou **možnosti umístění pozemní komunikace jakožto samostatné věci v právním smyslu na cizím pozemku bez souhlasu jeho vlastníka.** V řešeném případě byla zřízena místní komunikace bez souhlasu původního vlastníka, který následně pozemky nabyt zpět v restituci. Nejvyšší soud připomněl, že vede-li místní komunikace, která je stavbou ve smyslu občanského práva, a tudíž i věci v právním smyslu, přes pozemek, který je ve vlastnictví jiné osoby než vlastníka místní komunikace, pak je třeba rozlišovat otázku práva mít na cizím pozemku stavbu komunikace a příp. nároku vzešlého z neoprávněného umístění stavby komunikace na cizím pozemku na straně jedné a právo užívat tuto místní komunikaci na straně druhé. Současně je tedy zapotřebí zkoumat, z jakého titulu (jestli existoval) byla místní komunikace zřízena. Pokud by byla zřízena neoprávněně, tj. bez právního titulu, vzniklo by tak staronovému vlastníkovi právo požadovat zdržení se takového užívání. Řízení vrátil Nejvyšší soud zpět odvolacímu soudu, aby si výše uvedenou otázkou zabýval.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 23 Cdo 1887/2023 řešil, **zda na základě § 2820 odst. 1 o. z. přechází na pojistitele také právo na smluvní pokutu za prodlení dlužníka s úhradou pojištěné pohledávky, které vzniká v období po výplatě pojistného plnění.** Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí potvrdil, že pokud na pojistitele přechází pohledávka podle § 2820 odst. 1 občanského zákoníku, přebírá ji včetně všech práv a zajištění, která k ní náleží. To znamená, že spolu s pohledávkou získává i právo na smluvní pokutu, která slouží k utvrzení splnění dluhu. Vzhledem k tomu, že smluvní pokuta je přímo spjata s pohledávkou, nemůže být její osud oddělen od osudu samotné pohledávky. Kvantitativní omezení přechodu pohledávky, tedy maximálně do výše vyplaceného pojistného plnění, se nevztahuje na smluvní pokutu vzniklou po tomto přechodu. Pojistitel tak může od okamžiku zákonné cese uplatnit i nároky na smluvní pokutu podle § 2048 občanského zákoníku.



Pokud dlužník nadále nesplácí svůj dluh, pojistitel má právo požadovat smluvní pokutu i za období po výplatě pojistného plnění. Trvá-li tak prodlení dlužníka s úhradou dluhu i po výplatě pojistného plnění pojistitelem oprávněné osobě, tzn. od okamžiku přechodu pohledávky podle § 2820 odst. 1 o. z., pak náleží pojistiteli právo na zaplacení smluvní pokuty vzniklé za tuto dobu.

Jan Procházka

jprochazka@deloittece.com

Petra Schneiderová

pschneiderova@deloittece.com

Tomáš Quirenz Vohrabal

tvohrabal@deloittece.com



Legal News [březen 2025]: NS se zabýval platností odstoupení od konkurenční doložky

Nejvyšší soud se v rozsudcích minulého měsíce zabýval několika důležitými otázkami – od rovného zacházení se soudci přes promlčení věcných břemen až po zneužití práva při odstoupení od konkurenční doložky. Potvrdil, že zásada rovného zacházení platí i pro soudce, ale přeřazení soudkyně na jiný úsek kvůli vyrovnání pracovního vytížení není diskriminací. Otevřel také otázku, zda přípravné práce mohou být výkonem věcného břemene, a rozhodnutí nižších soudů vrátil k novému posouzení. Dále se kriticky postavil k postupu firmy, která odstoupila od konkurenční doložky na poslední chvíli, aniž by zkoumala, zda tím neobešla povinnost vyplatit odměnu. V posledním ze sledovaných rozsudků potom potvrdil, že pokud vlastník nemovitost opustí, protože ji nemá jak využít, nejde o zneužití práva – odpovědnost za její správu pak leží na státu.

Nejvyšší soud se ve svém rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 3084/2024 zabýval otázkou, **zda se zásada rovného zacházení se zaměstnanci, kterou jsou zaměstnavatelé povinni zajišťovat** podle § 16 odst. 1 zákoníku práce, vztahuje i na soudce. Žalobkyně, která je soudkyní u Krajského soudu v Ústí nad Labem, nesouhlasila se svým přeřazením na správní úsek a v postupu žalované (KS ÚnL) ve vztahu k ní spatřovala nerovné zacházení. Nejvyšší soud uzavřel, že se zásada rovného zacházení dle § 16 odst. 1 zákoníku práce uplatní i na pracovní podmínky soudců. Dále potvrdil rozhodnutí odvolacího soudu, podle něhož jednáním žalované spočívajícím v tom, že žalobkyně byla na základě změny rozvrhu práce Krajského soudu v Ústí nad Labem od 1. 9. 2021 přeřazena z občanskoprávního úseku tohoto soudu na úsek správního soudnictví, kde měla projednávat a rozhodovat věci odpovídající této specializaci, nebyla ve vztahu k žalobkyni porušena zásada rovného zacházení. Tato změna dotýkající se pracovních podmínek žalobkyně v jejím pracovním vztahu soudkyně naopak sledovala odstranění nebo alespoň snížení nerovnoměrnosti v pracovním vytížení mezi soudci občanskoprávního úseku a soudci úseku správního soudnictví, kteří byli zatíženi větším počtem věcí než soudci občanskoprávního úseku, a směřovala tedy ke srovnání pracovních podmínek soudců obou úseků. Za těchto okolností nemůže být přeřazení žalobkyně z občanskoprávního úseku na úsek správního soudnictví považováno ani za bezdůvodné znevýhodnění žalobkyně před ostatními soudci občanskoprávního úseku, pokud jde o příležitost dosáhnout funkčního nebo jiného postupu, nehledě k tomu, že taková příležitost se žalobkyni naskýtá i na úseku správního soudnictví. Z tohoto důvodu Nejvyšší soud dovolání žalobkyně zamítl.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 1476/2024 řešil otázku **charakteristiky výkonu věcného břemene – služebnosti inženýrských sítí činnostmi, které mají povahu tzv. přípravných prací**. Okresní soud v Mladé Boleslavi rozhodl, že věcné břemeno pro umístění komunikace a inženýrských sítí na pozemku žalobkyně je promlčeno, protože nebylo

deset let využíváno. Odvolací soud v Praze rozsudek potvrdil a zdůraznil, že přípravné práce (tj. uzavření memoranda s obcí nebo schválení studie městskou radou) nejsou skutečným výkonem věcného břemene. Dále konstatoval, že žalovaná jako realitní společnost měla být o situaci informována a nemohla se domáhat obnovení břemene. Soudy tedy shodně rozhodly, že žalobkyně byla oprávněna namítnout promlčení. Nejvyšší soud řízení uzavřel s tím, že kategorické vyloučení přípravných prací jako výkonu práva věcného břemene není správné a mohlo by způsobovat další nezamyšlené důsledky. Bylo by paradoxní, pokud by byl oprávněný z věcného břemene, který by na služebném pozemku prováděl přípravné práce, chráněn ve výkonu takového práva vůči samotnému vlastníkovi služebného pozemku, avšak nešlo by o obsahový výkon práva věcného břemene bránící promlčování práva ve smyslu. V praxi mohou naproti tomu nastat situace, v nichž výkon přípravných prací nebude mít výše uvedenou souvislost s právem věcného břemene, resp. nebude korespondovat s jeho obsahem. Jedná-li se o výkon činností nemajících obsahovou, časovou či místní souvislost s právem věcného břemene, může se vlastník služebné věci proti takovému jednání bránit. Protože při posuzování těchto případů půjde velmi často o zohledňování individuálních okolností daného případu podle typu věcných břemen, musí také závěry soudů tyto individuální zvláštnosti odrážet. Dovolací soud pro tyto případy ponechává nalézacím soudům určitý úvahový prostor, který se pak promítá do formulace závěrů, jež jsou v dovolacím řízení poměřovány primárně hlediskem tzv. zjevné nepřiměřenosti. V dané věci však uvedený přezkum dosud není možný proto, že nalézací soudy přípravné práce jako možný výkon obsahu věcného břemene bez dalšího vyloučily, nezabývaly se proto ani jejich věcným posouzením a hodnocením. Nejvyšší soud proto vrátil řízení zpět k soudu prvního stupně.

Nejvyšší soud se ve svém rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 1236/2024 zabýval otázkou **odstoupení od konkurenční doložky sjednané mezi akciovou společností a členem jejího voleného orgánu**. Žalobce, bývalý předseda představenstva žalované, se domáhal zaplacení protiplnění z konkurenční doložky, avšak soudy obou stupňů žalobu zamítly s odůvodněním, že odstoupení od doložky bylo platné a účinné. Odvolací soud totiž potvrdil, že žalovaná měla právo od konkurenční doložky odstoupit i v poslední den výkonu funkce žalobce, a neshledal její jednání rozporným s dobrými mravy. V projednávané věci se odvolací soud (ani soud prvního stupně) vůbec nezabývaly tím, že žalovaná právo na odstoupení od konkurenční doložky vykonala až poslední den lhůty, kdy tak mohla učinit (28. 2. 2022), přestože o odstoupení dovolatele z funkce člena představenstva věděla delší dobu (minimálně od 3. 11. 2021), a současně o svém záměru odstoupit od konkurenční doložky dovolatele předem nijak nevyrozuměla. Nejvyšší soud kritizoval rozhodnutí nižší soudů, neboť se soudy spokojily s prostým konstatováním, že dovolatel a žalovaná si možnost odstoupit od konkurenční doložky sjednali a žalovaná odstoupení učinila ve



sjednané lhůtě. Toto zjištění však není významné pro úvahu o tom, zda žalovaná zneužila svého práva odstoupit od konkurenční doložky. Existence práva je nutným předpokladem k tomu, aby vůbec mohlo dojít k jeho zneužití. Jinak řečeno, skutečnost, že žalovaná mohla od konkurenční doložky odstoupit i v poslední den funkce dovolatele, nevypovídá o tom, zda žalovaná právo odstoupit nezneužila. Nejvyšší soud uzavřel, že neposuzoval-li odvolací soud, zda jednání žalované nebylo zjevným zneužitím práva sledujícím záměr vyhnout se placení protiplnění z konkurenční doložky, které ve výsledku poškodilo dovolatele tím, že mu významně snížilo šanci najít si v přiměřeném časovém období novou (ať už pracovní nebo korporátní) pozici v sektoru odpovídajícím jeho profesi (bankovníctví), a fakticky tak byl dovolatel nucen konkurenční doložku plnit, aniž by obdržel sjednané protiplnění (ačkoli žalobce tyto skutečnosti tvrdil), je jeho právní posouzení neúplné a tudíž nesprávné. Nejvyšší soud proto rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně.

Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 22 Cdo 3489/2024 posuzoval, zda **opuštění nemovitosti ze strany žalované představuje zneužití práva**. Žalobkyně argumentovala, že opuštění nemovitosti, která následně připadla státu, bylo uskutečněno s úmyslem obejít ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 219/2000 Sb., o bezúplatném převodu majetku na stát, které vyžaduje souhlas Ministerstva financí. Žalovaná namítala, že neměla žádné adekvátní využití pro nemovitost, a proto ji opustila. Odvolací soud potvrdil, že opuštění nemovitosti vlastníkem nepředstavuje zneužití práva, pokud takové jednání není spojeno s konkrétními a výjimečnými okolnostmi. Nejvyšší soud uvedl, že budoucí vývoj a hodnota nemovitosti jsou nepředvídatelné a skutečnost, že

opuštění nemovitosti může vést ke vzniku práv a povinností státu, není dostatečným argumentem pro tvrzení o zneužití práva. Soud podpořil názor, že vlastník má právo se svým vlastnictvím nakládat, včetně jeho opuštění, pokud pro něj nemá adekvátní využití.

Opuštění nemovitosti nemůže být bez dalšího považováno za zneužití práva, pokud není doprovázeno výjimečnými okolnostmi, které by toto jednání označovaly za škodlivé nebo nepoctivé. Případné obtíže spojené s opuštěnou nemovitostí, jako jsou například vady technické nebo právní, nebyly soudem potvrzeny jako důvod pro zamítnutí z důvodu zneužití práva. Nejvyšší soud ve svém závěru uvedl, že opuštění majetku, zejména církevního charakteru, není automaticky zneužitím práva, pokud vlastník nemá pro tento majetek smysluplné využití. Povinnost státu hospodařit s takovým majetkem zůstává zachována a případné obtíže s tím spojené nejsou dostatečným důvodem pro dovození zneužití práva.

Jan Procházka
jprochazka@deloittece.com

Petra Schneiderová
pschneiderova@deloittece.com

Tomáš Quirenz Vohrabal
tvohrabal@deloittece.com



Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.